

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Міністерства, інші центральні
органам виконавчої влади, обласні
та Київська міські державні
адміністрації, інші головні
розпорядники коштів державного
бюджету (за списком)**

Про необхідність дотримання
вимог законодавства у сфері
внутрішнього аудиту

Міністерство фінансів України відповідно до положень Бюджетного кодексу України (частина третя статті 26), Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 (зі змінами), забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, у тому числі здійснює оцінку функціонування систем внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту.

Частиною третьою статті 26 Бюджетного кодексу України передбачено, що розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній аудит та забезпечують його здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів.

Внутрішнім аудитом є діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій.

Для здійснення внутрішнього аудиту розпорядник бюджетних коштів в особі керівника утворює самостійний структурний підрозділ внутрішнього аудиту, що є підпорядкованим і підзвітним безпосередньо такому керівнику.

Пунктом 3 Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 (далі – Порядок № 1001) також передбачено, що у державному органі для здійснення внутрішнього аудиту утворюється самостійний підрозділ внутрішнього аудиту, а у разі неможливості утворення підрозділу внутрішнього аудиту призначається посадова особа, на яку покладаються повноваження щодо здійснення внутрішнього аудиту. Водночас цим же пунктом встановлені критерії для визначення чисельності внутрішніх аудиторів.

Згідно з вимогами підпункту 1¹ пункту 15 Порядку № 1001 керівник державного органу для здійснення на належному рівні внутрішнього аудиту забезпечує організаційну і функціональну незалежність підрозділу; недопущення покладення на підрозділ функцій, не пов'язаних з діяльністю з внутрішнього аудиту.

Метою внутрішнього аудиту є допомога керівнику у досягненні поставлених цілей за допомогою проведення внутрішніх аудитів і надання рекомендацій щодо удосконалення системи управління, внутрішнього контролю та управління ризиками. Діяльність з внутрішнього аудиту має превентивний характер, оскільки зосереджується передусім на наданні рекомендацій щодо поліпшення внутрішніх процесів установи. У подальшому це має забезпечити запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності установи.

Зазначені вимоги нормативно-правових актів з питань внутрішнього аудиту розроблено з урахуванням концептуальних документів і принципів Єврокомісії у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, матеріалів Міжнародного інституту внутрішніх аудиторів та найкращих практик ЄС у цій сфері, а їх реалізація сприяє імплементації частини третьої статті 347 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII).

Розвиток надійних систем внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту (превентивна складова), є одними із дієвих механізмів забезпечення ефективного управління державними фінансами в цілому, що особливо актуально в теперішніх умовах. До того ж питання належної організації діяльності з внутрішнього аудиту завжди є предметом пильної уваги зі сторони міжнародних експертних оціночних місій (PEFA, SIGMA та інших), які регулярно оцінюють прогрес реформ у цих сферах.

Отже, внутрішній аудит є одним із дієвих інструментів керівника для підвищення ефективності діяльності установи (у тому числі через удосконалення системи управління та внутрішнього контролю), а також

посилення підзвітності та розвитку доброчесності.

Міністерство фінансів України неодноразово інформувало Кабінет Міністрів України, зокрема, про негативні тенденції щодо скорочення штатної чисельності працівників підрозділів внутрішнього аудиту та пропонувало доручити міністрам, керівникам інших центральних органів виконавчої влади, керівникам обласних і Київської міської державних адміністрацій забезпечити недопущення необґрунтованого скорочення штатної чисельності працівників таких підрозділів. Дорученнями Уряду від 28.09.2018 № 34888/1/1-18, від 12.03.2019 № 7509/1/1-19, від 09.08.2019 № 26795/1/1-19 та від 22.04.2020 № 7509/7/1-19 (до листів Мінфіну від 30.08.2018 № 33030-07-3/22789, від 28.02.2019 № 33030-07-3/6067, від 05.08.2019 № 33030-07-5/19985 та від 14.04.2020 № 33030-07-3/10930 відповідно) міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним та Київській міській державним адміністраціям було доручено опрацювати пропозиції Мінфіну та вжити заходів до усунення виявлених недоліків, належної організації внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

З огляду на викладене та з метою уникнення порушення вимог Бюджетного кодексу України, інших нормативно-правових актів з питань внутрішнього аудиту, під час формування структур та штатних розписів наголошуємо на забезпеченні:

- здійснення внутрішнього аудиту шляхом утворення самостійного структурного підрозділу внутрішнього аудиту (або відповідних посадових осіб) з урахуванням критеріїв для визначення чисельності внутрішніх аудиторів (пункт 3 Порядку №1001);

- організаційної і функціональної незалежності зазначених підрозділів (або посадових осіб).

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО